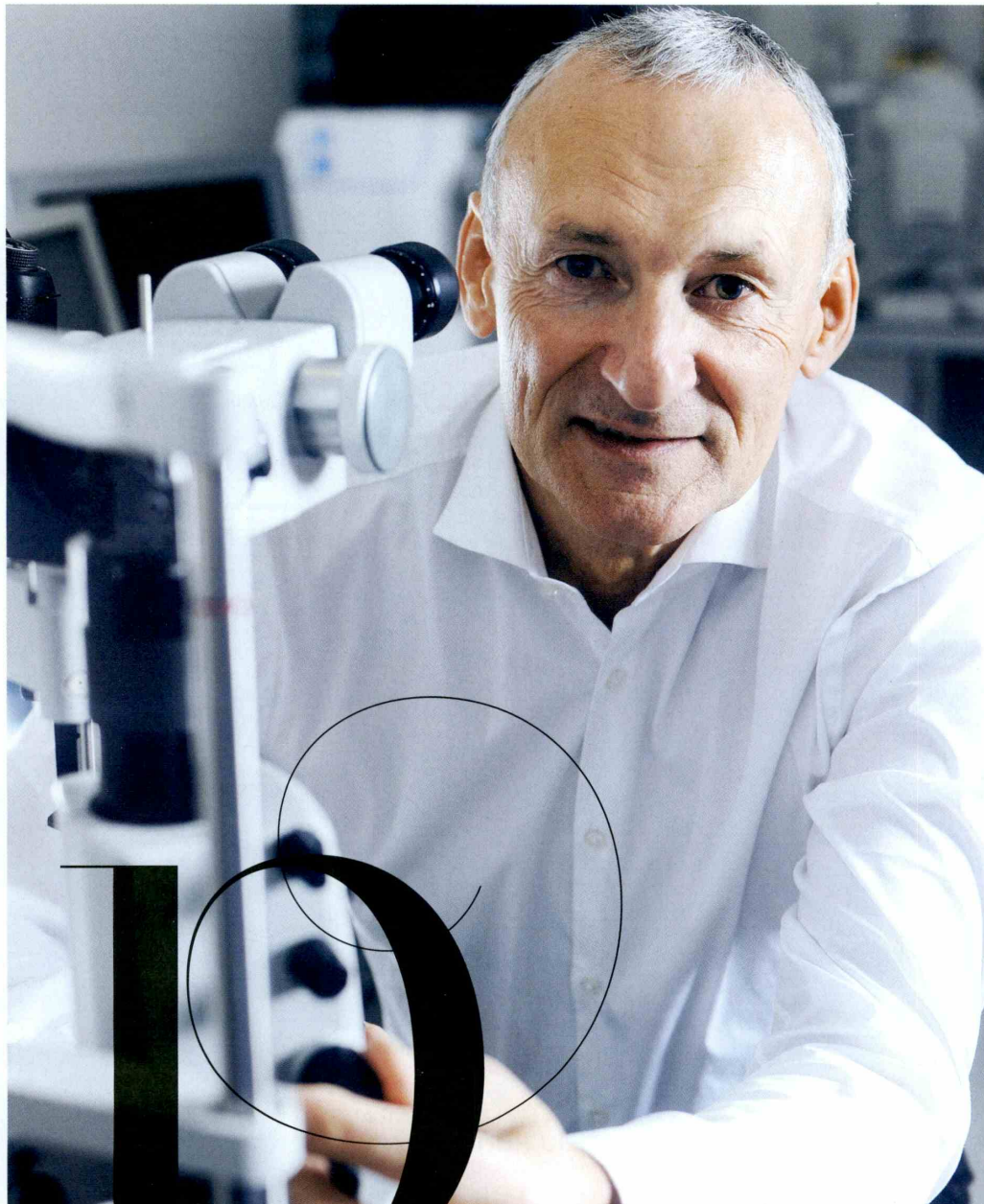

INTERVJU

P

DR. VLADIMIR
PFEIFER

NI TEŽAV, SO SAMO IZZIVI

Perfekcionista. Adrenalinski športnik. Večen optimist, ki ljubi življenje. Vizionar in inovator. Dr. Vladimir Pfeifer, eden najboljših očesnih kirurgov v Evropi, o času in tem, zakaj ga ima vedno premalo.

DENIS PAPIČ *Fotografija:* MATEJA JORDOVIČ ZARJA

■ Dr. Pfeifer, kdo ste?

Sem človek, ki mu je bilo dano veliko darov. Skušam jih v polnosti izkoristiti in iz njih kar največ narediti. Jih spraviti na plan, da zažarijo v svoji izjemnosti in polnosti. Za to pa je potrebno veliko dela, učenja, žrtvovanja, potrpežljivosti in iznajdljivosti.

■ Večina vas pozna kot kirurga oftalmologa.

Verjetno je to res moje poglavitno poslanstvo. Temu posvečam največ časa, študija, razmišljanja, pogovorov. Čeprav sem v Kliničnem centru v Ljubljani na Očesni kliniki zaposlen samo 3 dni v tednu, druga dva dneva pa drugje, je medicina poklic, ki je v resnici način življenja. Okupira te celega, meseci in leta minevajo prehitro. Vedno zmanjkuje časa za vse, kar bi še lahko storil, izumil, izboljšal, popravil ...

■ Kje najdete energijo za delo, ki ga opravljate tako srčno in zagnano?

Zadovoljstvo pacientov je neizčrpen vir energije. Dejstvo, da si za nekoga naredil nekaj dobrega. Da si nekemu pomagal po svojih najboljših močeh. Seveda pri tem potrebuješ tudi podporo kolegov. Sam sem jo našel v številnih izrednih kirurških po svetu, s katerimi sem postal res dober prijatelj. Z njimi lahko iščem rešitve za posamezne 'neresljive' in resnično redke zapletene primere. Ti sicer ne prinesejo slave, pač pa nekaj pomembnejšega – osebno zadovoljstvo. Vir energije je tudi moja družina, ki mi stoji ob strani. Brez nje se ne bi nič zgodilo. Šele ko sem spoznal svojo ženo, sem v polnosti zažarel tudi kot kirurg. Kdor je srečen v srcu, lahko veliko da.

■ Kaj vas žene, da vedno znova uvajate nove operativne tehnike?

Ko k meni pride pacient, ki mu nihče ne zna pomagati, 'narediti', da bi spet videl, ko vem, da sem njegovo zadnje upanje, vedno znova pomislim, kaj bi bilo, če bi bil to jaz, ali nekdo, ki je meni zelo drag. Kaj bi naredil? Zato študiram, iščem po literaturi, se učim iz videov operacij, si izmišljam boljše, varnejše in učinkovitejše tehnike. Vadim, razmišljam ... vse dokler ne najdem rešitve. Samo letos sem na primer prvič v življenju naredil kar tri povsem nove operacije, dve za glavkom in eno presaditev umetne roženice. Tega sem, zaradi pacientov in sebe, res vesel. Zdaj lahko to pokažem tudi drugje in tudi to mi je v veselje. Ni težav, so samo izzivi, ki čakajo, da jih rešimo.

■ Kako se pripravljate na nove operacije?

Za izvedbo nove tehnike ali povsem nove operacije je potrebna dolgotrajna priprava. Najprej preštudiram vso razpoložljivo strokovno literaturo, sledijo pogovori in izmenjava mnenj s kirurgi, ki imajo izkušnje na posameznem področju, nato premlevanje o sami operaciji, razmišljanje o mogočih zapletih ... Stvar je izredno kompleksna pri vseh operacijah, pri tistih še posebej težavnih in redkih pa še toliko bolj. Priprava na vse operacije, ki sem jih kot prvi uvedel v Sloveniji, je bila dolgotrajna in težavna. Največ se pravzaprav dogodi v glavi, ko dan in noč tehtaš vse možnosti. Velikokrat ne spim, ker ponavljam, kako bom kaj izvedel, ker razmišljam o rezultatu ...

■ Po čem se razlikujete od drugih kirurgov? Zakaj ste toliko boljši od kolegov?

Veliko je danega človeku ob rojstvu, nekaj pa naredi tudi pozitiven zgled, ki sem ga imel v svojih starših, še posebej v mami, ki je bila za svoj čas izjemna kirurginja. V kopalnici sem jo gledal, kako je vadila operacije na svinjskih očeh, da

je potem lahko enako izvedla na človeku. Moč je tudi v tem, da vidiš, česar drugi ne, čeprav gledajo isto. Predvidevanje vnaprej, sledenje osnovnemu protokolu, česar sem se naučil kot pilot, ki ima svojo 'ček' listo. Operacija očesa je namreč zelo podobna letenju. Nič ne sme iti narobe, sicer se lahko z letalom ponesrečiš in umreš, pacient pa oslepi. Dober sem tudi zato, ker vadim in delam do onemoglosti. Vodi me popolnost. Ko drugi obupajo, jaz delam naprej, ker še nisem zadovoljen. Vztrajam, čeprav sem utrujen, čeprav je že čas za premor. Vedno delam, dokler nisem 100-odstotno zadovoljen. Hočem biti prepričan, da sem dal vse od sebe.

■ Pred kratkim ste v Milanu prejeli prestižno Baraquerovo nagrado za novo tehniko pri operaciji z umetno šarenico, ki jo vsijete v oko. Imate tudi ameriškega in evropskega 'oskarja', dodeljenega za vašo tehniko pri operaciji sive mrežnice, in še številne nagrade. Katera je najslajša?

Zagotovo 'oskar', ki sem ga dobil v Ameriki. Podelitev je potekala namreč podobno kot podelitev pravih, filmskih oskarjev. Nisem vedel, da bom nagrado dobil, prijavljenih je bilo namreč zelo veliko število kandidatov, v moji kategoriji največ. Podelitev je potekala v Seattlu, udeležilo se je več kot 5000 oftalmologov. Pred podelitvijo je bila organizirana glamurozna pogostitev, na kateri je šampanjec tekkel po ledenih labodih, da so servirali ohlajenega ... Ko so razglasili moje ime, me je reflektor kar dolgo iskal po vsej dvorani, saj sem potreboval nekaj časa, da sem se zavedel, za kaj pravzaprav gre. Bil sem popolnoma presenečen. Občutki so bili nepopisni. Takrat sem prvič spoznal sladkosti slave. Od takrat je šlo vse samo še navzgor.

■ Kako pa na vas gledajo kolegi? Medicina je zelo tekmovalna 'disciplina'.

Kolegi so veseli, če se naredi kaj novega, dobrega. Še posebej kolegi iz tujine, s katerimi se o težavnih operacijah zelo rad pogovarjam, saj so pogovori zelo produktivni, konstruktivni in spodbudni. Po svetu se namreč zelo težkih operacij dela malo, zato se tisti, ki jih izvajamo, med seboj poznamo in si pomagamo, kolikor je pač mogoče. Seveda se vedno najdejo tudi dvomljivci in neprivoščljivci, vendar ti niso vredni moje pozornosti. Z njimi se ne ukvarjam, saj je to izguba časa.

■ Kaj menite o kakovosti zdravstva v Sloveniji?

Menim, da je še vedno zavidanja vredna. Seveda je ponekod večja, razlikuje se od centra do centra. Imamo vrhunske, svetovno priznane strokovnjake v različnih medicinskih specialnostih. Našim pacientom so prek zdravstvenega zavarovanja dostopni zdravila in posegi, o katerih številni v tujini le sanjajo in so le samoplačniški ali zahtevajo posebna privatna zavarovanja. Mislim, da bi se čakalne dobe skrajšale in kakovost storitev še izboljšala, če bi bil zdravstveni sistem organiziran tako, da bi denar sledil pacientu in ne pacient denarju. Gre za to, da centrom ne bi omejevali, koliko programa lahko naredijo. V oftalmologiji smo na področju kirurgije v samem svetovnem vrhu. Ko sem kot mlad specialist pred mnogimi leti v svojih rokah iz Amerike prinesel prvo donirano aparaturo za tehniko FAKO pri operaciji sive mrežnice, ki je bila takrat v svetu še v povojih, smo se Slovenci kot eden prvih narodov vključili v najsoodobnejše načine operacij. Takrat številni niso verjeli v napredek, ki se je na tem področju zgodil pozneje. Imeli smo srečo, da je bil gospod Banko, soizumitelj te

pomembne aparature, po rodu Slovenec. Prav on jo je namreč podaril Očesni kliniki.

■ *V središču Ljubljane ste odprli svoj očesni kirurški center, poimenovan OKC dr. Pfeifer. Zakaj?*

Pogosto se je dogajalo, da sem za svoje nove tehnike pri operacijah potreboval instrumente in pripomočke, ki mi jih Klinični center ni kupil. Nabava je bila dolgotrajna, moje razlage, zakaj iz dneva v dan potrebujem toliko novih stvari, pa so bile za birokratsko državo preskope. Pa sem jih začel kupovati sam na svoje stroške. To je postal moj najdražji hobi. Takoj, ko se pojavi kaj novega, hočem to imeti. Prav zato smo pogosto prvi v Sloveniji, ki uvedemo kakšno novo diagnostično ali terapevtsko metodo. Ob pomoči najsodobnejših aparatov za diagnostiko in terapijo pomagam pri povečevanju kakovosti zdravstva v Sloveniji. V OKC Pfeifer tako prihajajo tudi zainteresirani oftalmologi, ki se želijo naučiti uporabljati novosti, ki jih v Kliničnem centru še nimajo.

■ *Očitno vam ne zmanjka idej in navdihov. Kako se odločate, kaj je tisto, v kar se izplača vlagati? Aparature so namreč zelo drage.*

Pravilne odločitve so bistvene, saj gre za velike zneske. Samo v letu 2017 smo imeli v OKC izjemno veliko investicij. Uvedli smo lasersko korekcijo dioptrije z najsodobnejšim laserjem in najhitrejšim trackerjem na svetu. Nove, samo na naši kliniki dostopne terapije na področju suhega očesa, sistem za operacije sive mreže z direktnim prenosom podatkov v operacijski mikroskop, kar daje izjemne rezultate pri korekciji dioptrije in postavitvi intaokularnih leč ter zmanjšuje tveganje pri prenosu informacij na minimum. Uvedli smo glavkomski OCT, povezan z vidnim poljem, ki omogoča natančnejše sledenje glavkomskih pacientov in zgodnejše odkrivanje sprememb, lasersko zdravljenje suhega očesa pri disfunkciji Meibomovih žlez ... Idejam ni konca ne kraja. Sledimo vsem svetovnim novostim.

■ *Vas smem vprašati, kdaj ne delate?*

Prepričan sem, da je človek narejen tako, da je sposoben delati vsaj 16 ur na dan. Enako sta delala tudi moja mama in moj oče. Spim res malo, ni časa. Rad namreč počnem še veliko drugih stvari, ki niso povezane z oftalmologijo.

■ *Kot na primer?*

Rad jadram. To je zame popolni odklop. Jadram tudi v nevihti, ko so valovi veliki in je veter močan. Ko so drugi v marini, mi jadramo. Včasih je nevarno, vendar uživam. Z jadranjem so zasvojeni tudi otroci, posebej starejši sin, pa tudi hči uživa z mano. Moj hobi je tudi jadralno letenje. Ko postaneš izkušen letalec, začneš uživati. Z letenjem sem zastrupil tudi hči in sina, samo časa, da bi leteli, imamo premalo. Veliko mi pomeni, da

sem bil v nekdanji Jugoslaviji državni prvak v jadralnem letenju, saj je bila takrat konkurenca res huda. Na predavanju v Evropo se odpravim kar z malim letalom. Letalo ni luksuz, pač pa povsem praktična reč. Stane približno toliko kot malo boljši avto, nič več. Z otrokoma se radi potapljam o bomb o, rad tudi smučam, plavam, igram tenis in golf, čeprav je ta trenutno na čakanju, ker nimam dovolj časa. Malo me tudi skrbijo vsi ti strupi, ki jih zlivajo na travo, da je na golf igrišču tako brezhibna. Moja ljubezen je tudi vožnja z motorjem. Imam star motor Ariel iz leta 1927, ki je čudovit. Z njim se vozim po Murski Soboti, ko crkne, ga pa porivam. In kolesarjenje – vsak dan v službo in nazaj. Sem tudi lovec, ki ničesar ne ustrelji. Nekako ne morem. Vse, kar počnem, pa najraje počnem s svojo družino.

■ *Tudi vaša soproga Marija Ana Schwarzbartl Pfeifer je oftalmologinja. Je to za vajin odnos prednost ali slabost?*

Zame ni slabosti, vse je prednost, samo prav je treba gledati na stvari. O vsakem strokovnem problemu lahko doma debatirava in si izmenjujemo izkušnje. Sicer je moja žena izredno inteligenten človek, z neverjetno čustveno inteligenco in izredno poštenostjo. Je garačka, izredno ročno spretna, zaradi česar je tudi odlična kirurginja. Kot kirurg posameznik opravi na področju oftalmologije največ operativnih posegov v Sloveniji.

■ *Kje sta se spoznala?*

Prvič sem jo videl na vratih Kliničnega centra. Takoj mi je postala simpatična. Pozneje je krožila pri nas na kliniki kot sekundarjarka. Zdaj sva že 20 let poročena. Izvirava iz popolnoma različnih družinskih okolij in to nama je v veliko korist. Najin zakon je zato zelo pester.

■ *Ste res vedno oblečeni v črno?*

To je sicer res, vendar pa ne zanalašč (smeh). Vedno, ko si hočem kupiti nekaj za obleči, enostavno pristanem pri črni barvi. No, nosim tudi bele srajce. Včasih v dar dobim tudi kakšen kos v drugi barvi, tako za spodbudo od domačih, vendar se res težko prepričam, da oblečem kaj drugega kot črno ali belo. V resnici ne vem, zakaj, verjetno je tako najenostavneje. Priznam pa, da sem rad lepo oblečen, rad imam tudi bolj trendovske, ekstremne modne pogruntavščine. Oblečem si, kar mi je všeč, čeprav se komu zdi noro ali čudno. Samo da je praktično. Ne razumem, zakaj ženske nosijo čevlje s petami, če jih v njih boljijo noge. Ne verjamem reku, da je treba za lepoto trpeti. Lepota je namreč v srcu in glavi.

■ *Kaj je vaš glavni modni dodatek?*

Parfum. Čisto malo in diskretno, ampak skoraj vedno.

■ *Kaj ljubite najbolj?*

Življenje, z vsemi izzivi, ki nam jih prinaša. ■

»PREPRIČAN SEM, DA JE ČLOVEK NAREJEN TAKO, DA JE SPODOBEN DELATI VSAJ 16 UR NA DAN.«